

Hållbarhet för biobränslen

Vad leder EU:s reglering till?

Kjell Andersson, Svebio

Varför behöver vi hållbarhetskriterier för biobränslen? Är inte dagens regelverk OK?

- Biobränslen ifrågasätts allt mer av vissa miljöorganisationer med starkt genomslag i Bryssel.
- Ökad handel med biobränslen. Pellets från USA och Kanada. Flis från Mocambique.
- Några länder har redan infört egna hållbarhetskriterier, t ex Danmark, Nederländerna och U.K.
- Löfte i EU:s förnybartdirektiv från 2009. Samordna regelverk mellan flytande och fasta bränslen.

Göteborgs-Posten 1 okt 2011

"Målet kan bara nås genom att hugga ned all skog i Europa eller att göra Amazonas till en parkeringsplats för träpellets."

"The goal can only be reached by cutting down all forest in Europe or make the Amazon a parking lot for wood pellets"

Ordernr. SM004809k
Kundnr. 4681291200
Journalnr. 21832841

"Fatalt räknefel av EU"
2011-10-01: Göteborgs-Posten
Del 1, sidan 27
Sökord: Biobränsle/bioenergi (t ex: to

BIOENERGIFÖRENINGENS SERVICE AB
SVENSKA/SVEBIO
ATT: KJELL ANDERSSON
TORSYGATAN 12, 3 TR

111 23 STOCKHOLM

Källa: Göteborgs-Posten

Uppgå 227200
Utgivningsort Göteborg
Län Västra Götalands län
Frekvens 7/vecka
Politisk färg liberal
Telefon 031 - 82 40 00
E-mail redaktion@gp.se
Hemsida www.gp.se
Copyright Göteborgs-Posten

Infopaq

Adress Kungsgatan 18
SE-114 88 Stockholm
Telefon 020-15 00 50
Fax +46 (0) 8 562 229 99
E-mail support@infopaq.se
Hemsida www.infopaq.se

KALHYGGE. När skog skövlas ökar risken för koldioxid i atmosfären, hävdar bland andra forskaren Tim Searchinger, som ifrågasätter att EU:s satsning på biobränslen verkligen är miljövänlig.

BRI ANTONIO SCHIATA

"Fatalt räknefel av EU"

Faktaunderlaget om framtidens energi döms ut av forskare

År 2020 skall biobränslen stå för 20 procent av energibehovet i EU enligt kommissionens direktiv. Men faktaunderlaget som talar om stora miljövinster döms nu ut av flera miljöorganisationer och experter.

I direktivet om förnyelsebar energi inom EU är biobränslen en viktig råvara. Biobränslen skall stå för en allt större andel och därmed minska utsläppen av växthusgas. Så är det tänkt. Men om alla större arealer tas i anspråk för biobränslen får det stora effekter, både när det gäller livsmiljöproduktion och skogsavverkning. Olika studier visar att en yta lika stor som Danmark måste tas i anspråk om övergången till biobränslen ska ske i den takt som EU önskar.

Flera stora miljöorganisationer

har nu skrivit ett brev till kommissionens ordförande José Manuel Barroso. Enligt kritikererna bryter sig inte kommissionen om de vetenskapliga fakta som finns när det gäller biobränslen.

BLAND ANNA Pekar organisationerna på en rapport från European Environment Agency, EEA. Där får kommissionen en rejäl klämsa för påståendet att biobränslen är "klimatneutrala". Den uppgiften bygger på ett fatalt räknefel som kan få enorma konsekvenser: heter det i EEA:s rapport. När EU beräknar den mängd koldioxid som kan absorberas när biobränslen odlas har den "räknats två gånger", anser EEA.

Miljöorganisationerna säger sig beräknat att skicka till Barroso sedan en officiell EU-taliansen i ett uttalande om den amerikanske forskaren Tim Searchinger, som

"EU:s energimål står för lite mer än hälften av alla de mål som skall uppfyllas av bioenergi. Målet kan bara nås genom att hugga ned all skog i Europa eller göra Amazonas till en parkeringsplats för träpellets."

TIM SEARCHINGER, amerikansk forskare

ger EEA:s rapport sitt stöd, sagt att han "inte ger något bidrag till debatten" och att han uppgifter "motbevisats" av andra.

TVÄRTOM. SÅG DET I BREVET. Finska är i dag många studier som ifrågasätter vinsterna med en storskalig satsning på biobränslen. EU har själv bekostat fem större studier på området. I alla dessa, anser de som står bakom brevet, finns det visst

en tredjedel av alla utsläpp av växthusgas. Det som nu hotar är dessa skogar gör lika mycket för att öka den globala uppvärmningen som skog tillgången på råvara för biobränsle, säger han.

EU:s energimål står för lite mer än hälften av alla de mål som skall uppfyllas av bioenergi. Målet kan bara nås genom att hugga ned all skog i Europa eller göra Amazonas till en parkeringsplats för träpellets, konstaterar Searchinger.

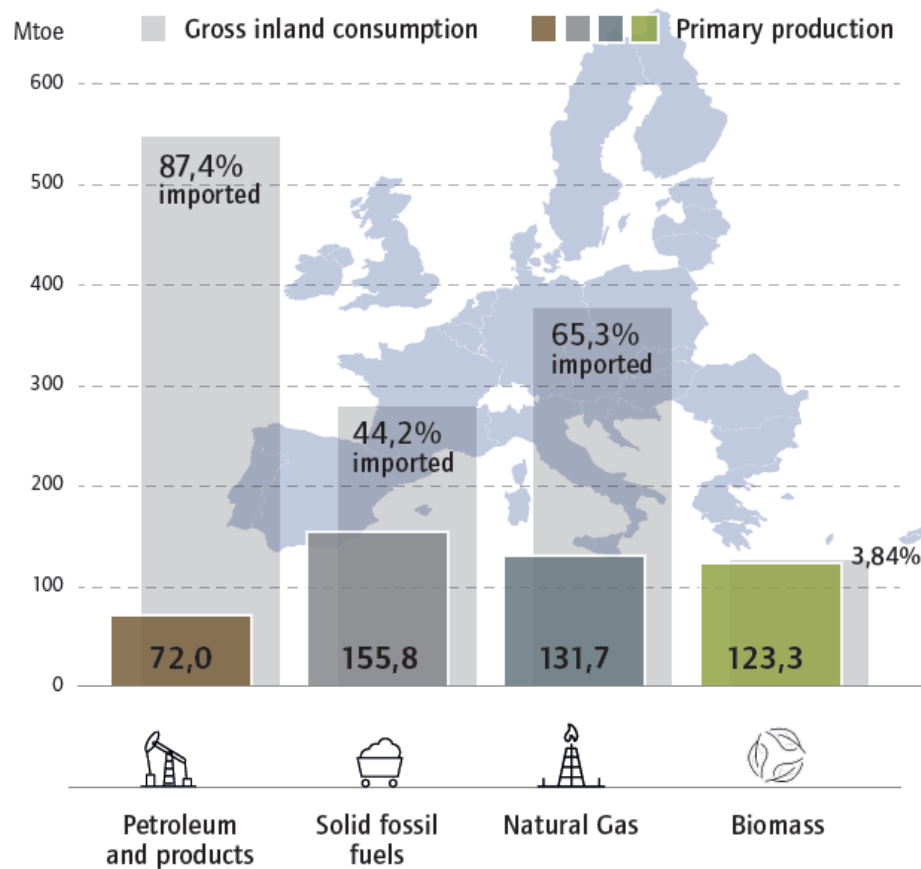
Att det är José Manuel Barroso som är mottagare för brevet hänger samman med att han i ett tal 2009 utlovade en grundläggande översyn av hur EU:s institutioner ska bli tillgängliga och använda sig av vetenskapliga fakta.

Än så länge har det inte kommit någon reaktion från Barroso på brevet. Men en talisman har sagt att brevet har tagits emot och att det skall komma ett svar inom veckobörjan tid.

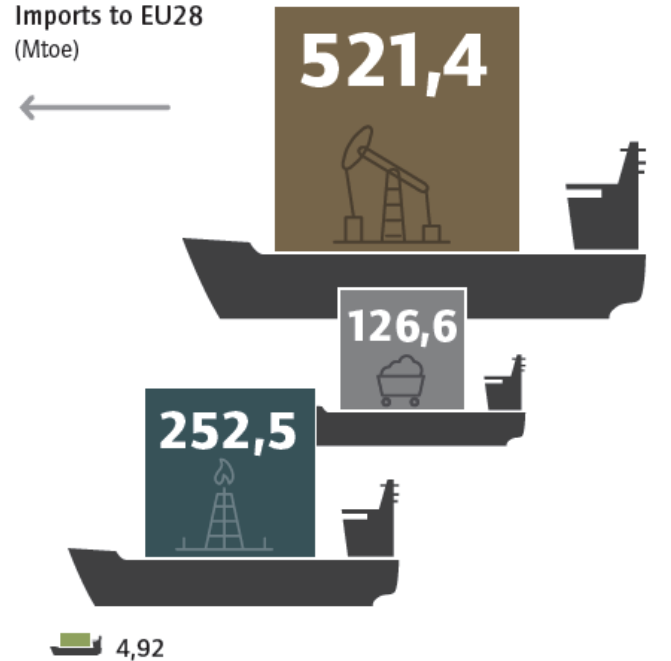
ANDERS BERG
071-51 47 18 anders.berg@sv.se
Fotnot: De organisationer som står bakom brevet till Barroso är Transport & Environment, Greenpeace, ClientEarth, BirdLife, Oxfam, ActionAid och Weimeds International.

European Energy Dependency

Imports to EU28
(Mtoe)

Sverige har idag 520 fjärrvärmenät med biobränsle och avfall

90 av dessa är kraftvärmeverk. Sedan 1990 har växthusgasutsläppen minskat med 85%.

75 % av energin kommer från biobränslen och avfall. Cirka 60% är trädbränslen, från skogsbruk, skogsindustri och återvunnet trä.

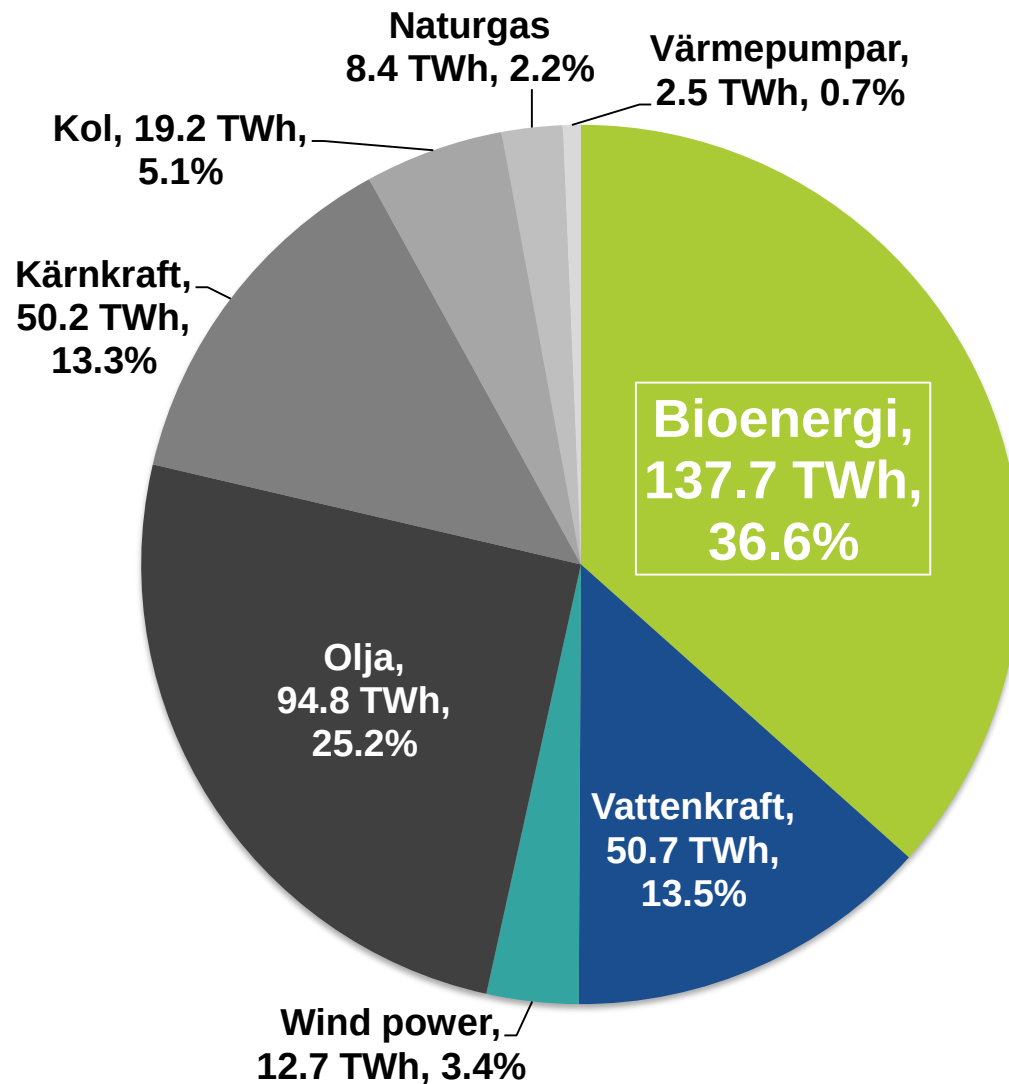
Är de här bränslena “hållbara”?
Vad menas med hållbara biobränslen?

Bild: Värmeverket i Gränna som levererar 16 GWh värme per år från flis.

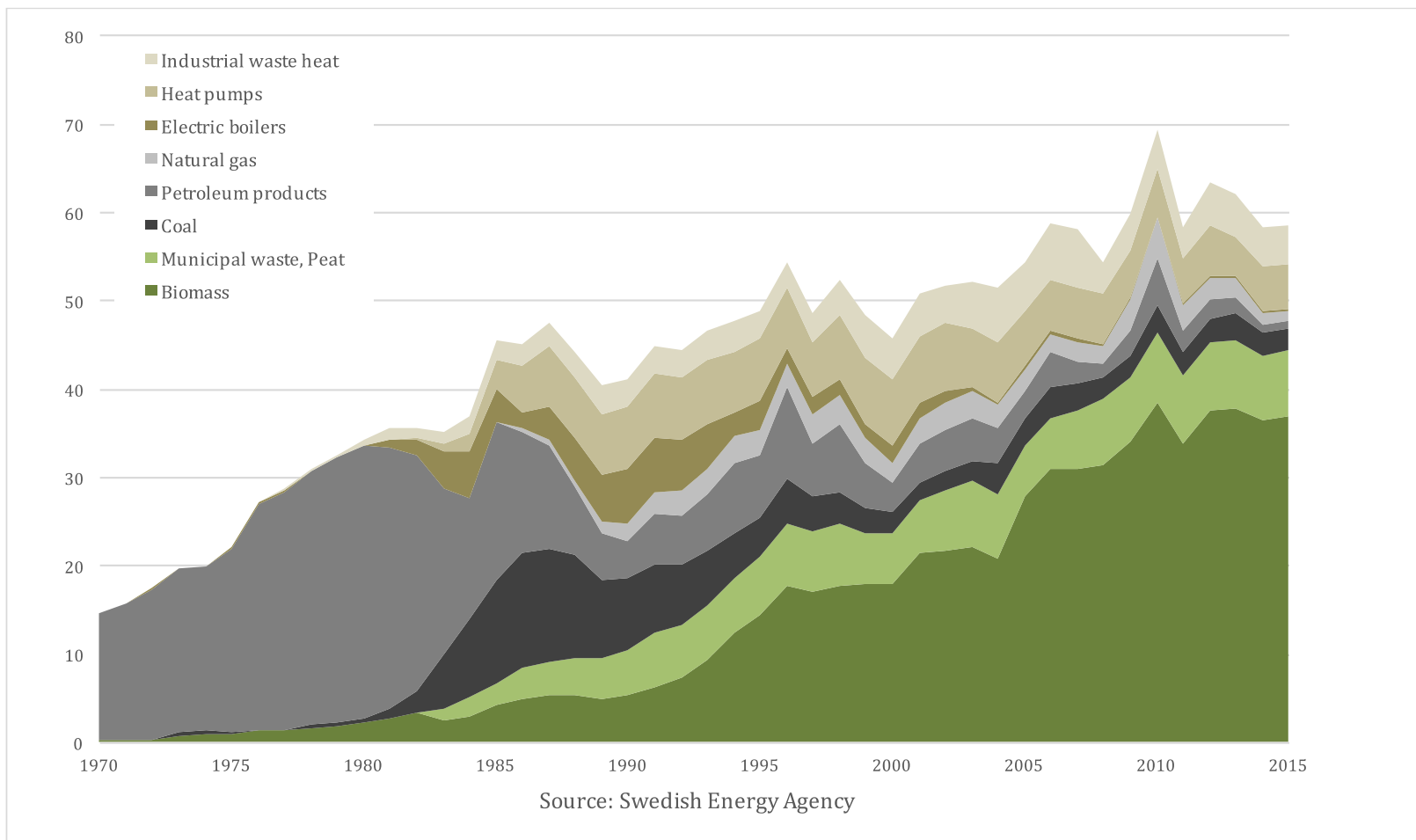
Energianvändning i Sverige 2016

Bioenergi är den största energikällan i Sverige idag. Slutlig energianvändning fördelad på energikällor.

Source: Svebio based on statistics from Swedish Energy Agency, March 2017.

Energitillförseln i fjärrvärme, 1970–2015 (TWh)

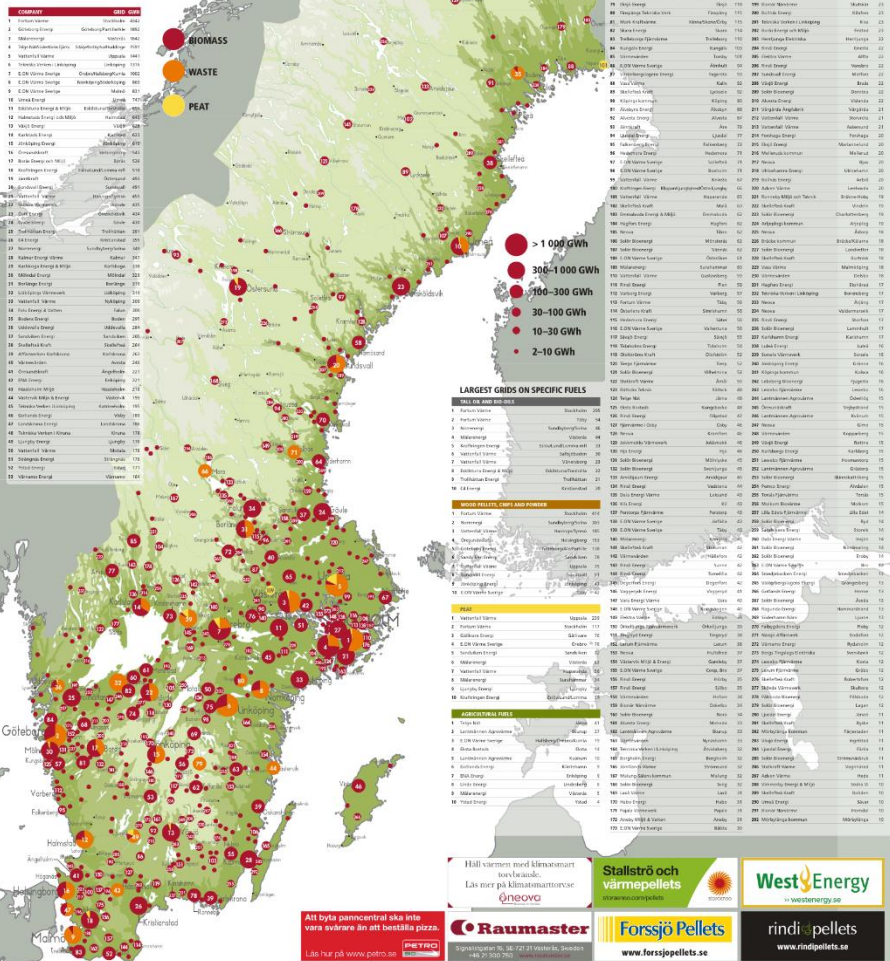
During the previous 30 years, biomass has taken over as fuel in Swedish district heating. Fossil fuels dominated in the 1980s, but today bioenergy and "other fuels" (peat and waste) account for 75 percent of consumed fuels.
Source: Swedish Energy Agency and Statistics Sweden.

BIOHEAT 2017

The bioheat map 2017 shows the district heat grids in Sweden that deliver bioheat, which means district heat produced from biomass, waste and peat. We have listed and named the 292 largest grids on the map, all with a heat delivery of more than 10 GWh per year. Smaller grids, under 10 GWh but above 2 GWh heat delivery, are marked only with a dot. The total number of grids with bioheat is 511.

All numbers are for 2015. The use of fuels is listed according to grids, not related to heat plants. Larger districtgrids there may be several heat plants. For the larger grids we present the composition of fuel supply: waste (orange), peat (yellow) and biomass (red, including wood chips, pellets, bio-oils, agricultural fuels). For smaller grids the color represents the main fuel. Smaller plants usually use biomass (chips or pellets). Waste is 60 per cent biogenic by energy value, as an average.

The statistics are compiled from different official sources, Energinet (Stockholm, Sweden), and by Biominy magazine.

Svebio's bioheat map 2017

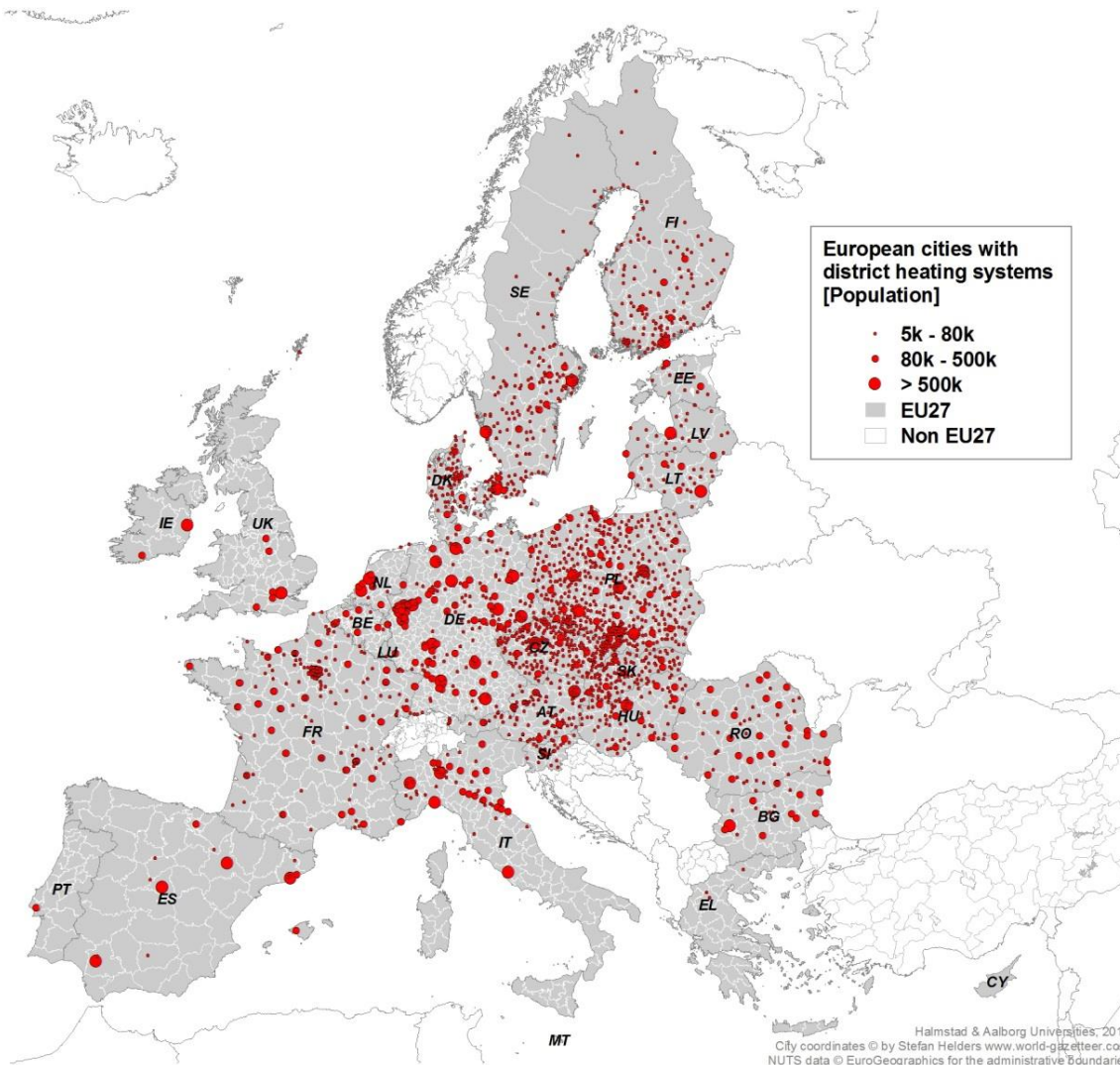
510 heat plants using biomass, waste and peat. Of these, 31 use primarily waste, and 5 peat. The rest are biomass plants using woodchips, bark, pellets, recovered wood waste, SRC chips, straw, etc.

85 deliver more than 100 GWh
292 deliver more than 10 GWh
510 deliver more than 2 GWh

SVEBIO

www.svebio.se

Fjärrvärme i EU27

- Omkring 6000 nät
- Svarar för cirka 13% av all uppvärmning i bostads. Och servicesektorn.
- Potential för ökning upp till 30% till 2030 och 50% till 2050.

Biobränslen för värme- och kraftvärme

Biprodukter från sågverk, massabruk och träindustrier: bark, sågspån, hyvelspån, flis, rötskadad med, mm

Skogsavfall:

Grot (grenar och toppar), stubbar, röjnings- och gallringsved, udda trädslag

Ved från landskapsvård, park- och trädgårdsved mm

Pellets, briketter, träpulver

Returträ

Bioolja, tallolja

Utgångsläget – RED 1

- RED 1, Förnybartdirektivet 2008/28/EC, antaget 23 april 2009.
- Anger hållbarhetskriterier för flytande biodrivmedel och biovätskor (bioolja)
- 11 kriterier, växthusgasreduktion, markkriterier, biodiversitet, etc
- Fasta biobränslen för el och värme omfattades inte, men EU-kommissionen skulle återkomma med förslag.
- RED ändrades genom ILUC-beslutet 2015. Begränsningar för åkerbaserade biodrivmedel, dubbelräkning för vissa råvaror, mm.

Förslag till RED 2 i Vinterpaketet 30 nov 2016

- Hållbarhetskriterier för fasta och gasformiga biobränslen för el och värme.
- Gemensamma kriterier för bränslen från åkermark, samma som för biodrivmedel.
- Ny artikel 26.5 för fasta, flytande och gasformiga biobränslen producerade från skogsbiomassa.
- Krav på energieffektivitet.
- Undantag för mindre anläggningar.

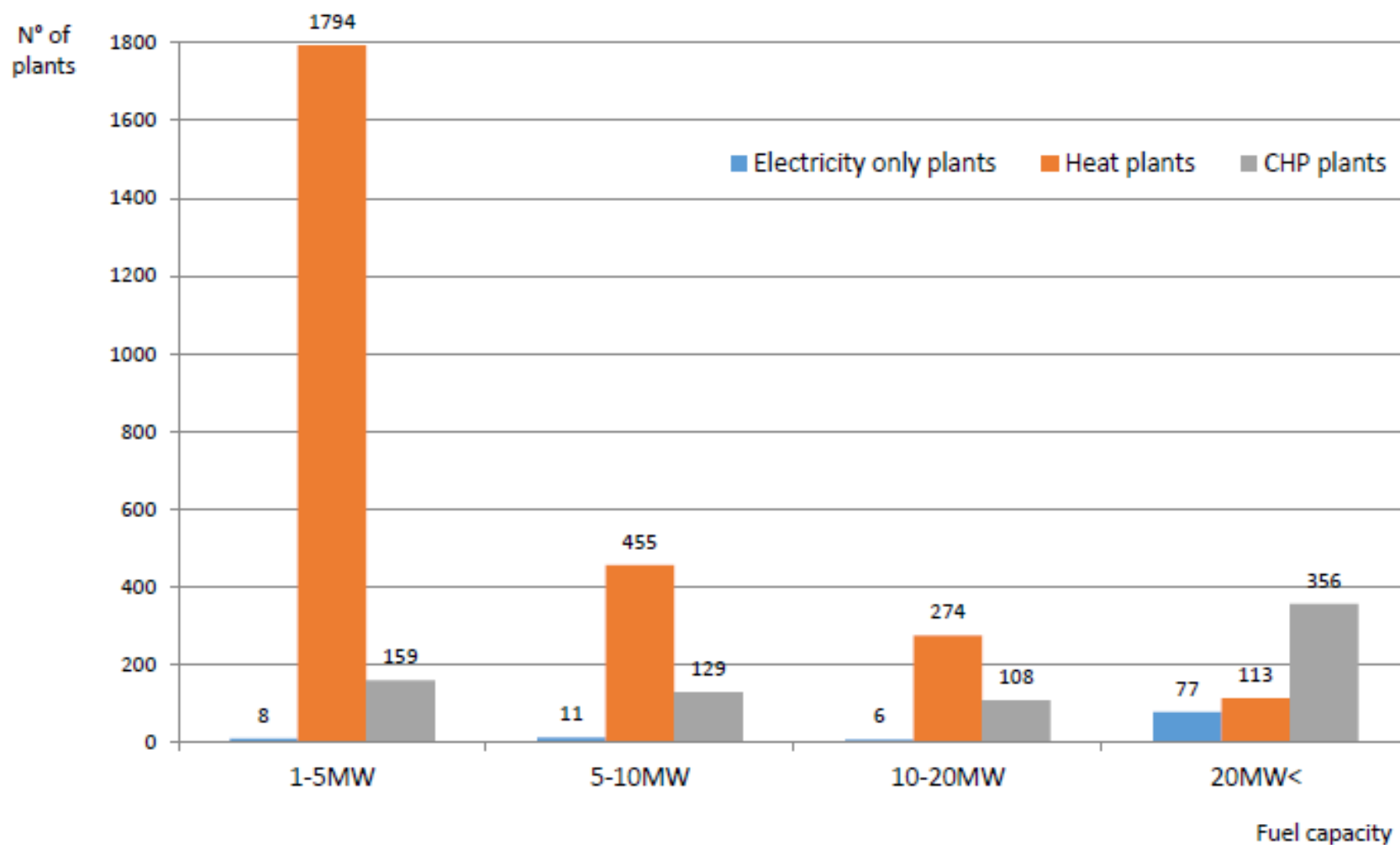
Positiva delar i förslaget

- Hållbarhetskriterierna för skog bygger på **riskvärdering**, vilket gör det möjligt att tillämpa befintlig skogslagstiftning.
- Ingen rapporteringsskyldighet för små anläggningar, under 20 MW bränsleeffekt.
- Inga förslag om "cascading", dvs reglering av råvaruanvändning.
- Principen att biomassa ger 0-utsläpp vid förbränning kvar.

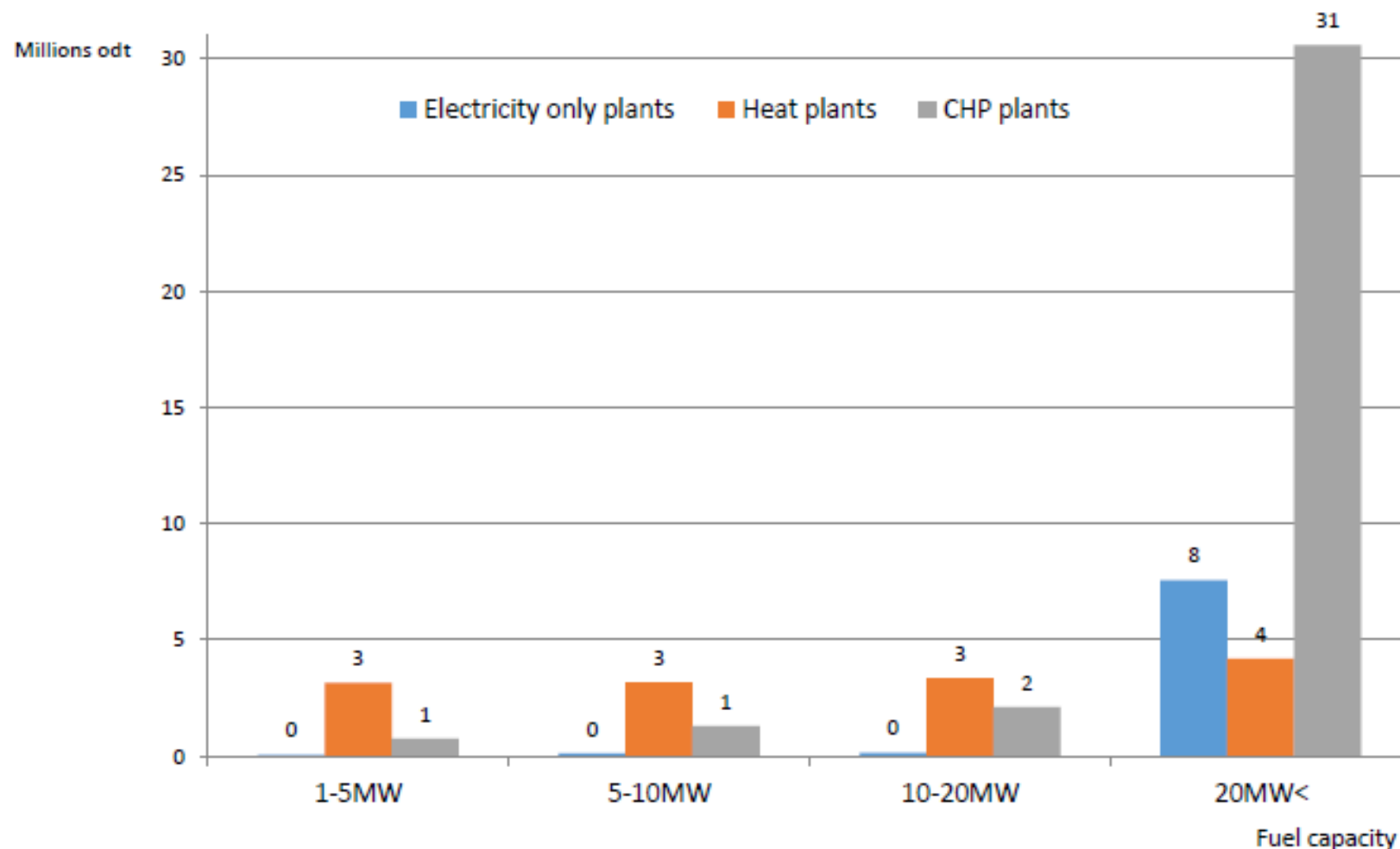
Utgångspunkter för Svebio och AEBIOM

- Undvika ökade kostnader som minskar biobränslenas konkurrensförmåga i förhållande till fossila bränslen.
- Skydda små och medelstora företag (SME:s) mot onödig administration och byråkrati.
- Proportionalitet – inte införa mer reglering än nöden kräver.
- Subsidiaritet – begränsa EU:s beslutsmyndighet i förhållande till nationellt, regionalt och lokalt beslutsfattande.
- Medlemsländerna har exklusiv beslutanderätt om skogsbruk.
- Men – vi behöver ett gemensamt regelverk för hållbarhet för att stimulera till ökad handel på lika villkor.

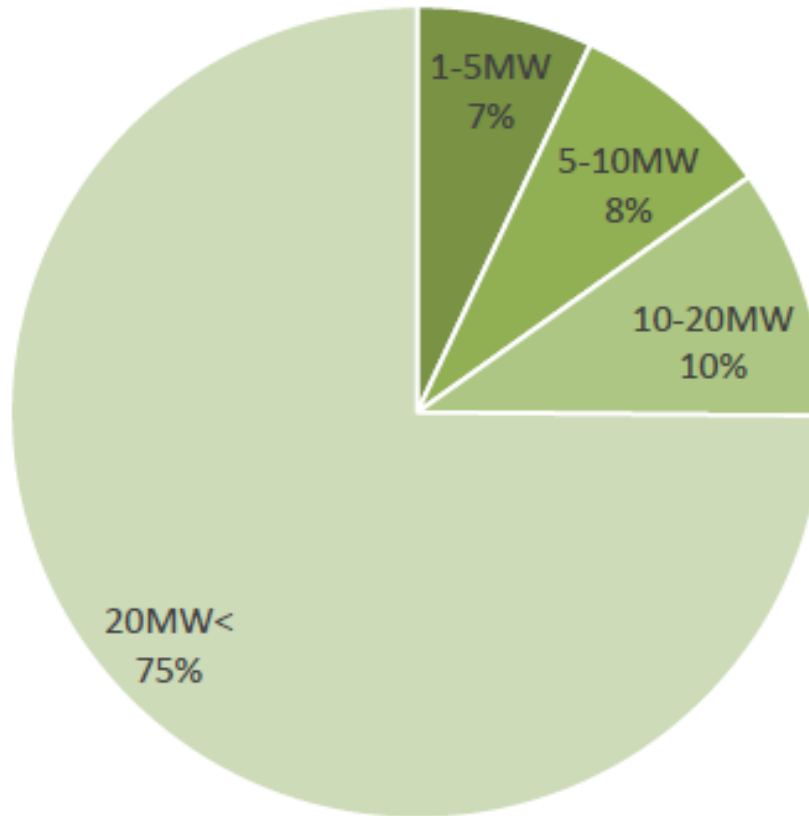
Number of plants in Europe consuming wood chips

Wood consumption of bioenergy plants in Europe consuming wood chips by size categories and type of plant

Wood consumption by size class

Slutsats – lämna de små i fred

- Totalt över 3 500 värmeverk med biobränsle i EU
- Nästan 3000 av dem är mindre än 20 MW
- De små verken använder bara 25% av bränslet.
- 550 stora anläggningar använder 75% av bränslet.
- Små verk ofta SME-företag, som EU ska skydda från administrativa bördor.
- AEBIOM:s statistik gav höjd gräns från 5 MW till 20 MW

Utgångspunkter för skogsbruk i Europa - Sustainable Forest Management (SMF)

Idag finns ingen gemensam europeisk skogspolitik. Skogsbruk är en nationell kompetens.

Forest Europe har listat ett antal kriterier för hållbart skogsbruk som alla kan ställa upp på.

Många små aktörer. 15 miljoner skogsägare i EU. Många små värmeverk, sågverk, träindustrier, etc.

Picture: Sweden has legislation to guarantee regeneration after harvest since 1905. The biomass stock in our forests has doubled since 1924.

Svensk skogsvårdslagstiftning och biobränsletäkt

Lämna viss mängd grov död ved.
Skörd av grot på hyggen, men
normalt lämna 25%. Mer om det
behövs för att hindra markskador
på körvägar.

Oenighet om stubbskörd, men
forskningen visar att vi kan ta 20 –
30% utan negativa miljöeffekter.

Undvika grotskörd på torra, branta
och våta marker.

Lämna zoner längs vattendrag,
stränder, våtmarker.

Skydda "biodiversity hot spots".

Tidigare initiativ för hållbarhet

- Befintlig skogscertifiering – är inte anpassade för biobränslen och klimateffekter.
- ISO-standard för hållbarhet för bioenergi – 13065:2015. Kan användas generellt för alla typer av bioenergi.
- SBP – Sustainable Biomass Partnership. De 7 stora köparna av pellets och flis för konvertering av kolkraftverk.
- Enskilda företags egna system, t ex Fortum för leveranser till Värtan.

Kriterierna för ”hållbart skogsbruk” i förslaget till nytt direktiv

Man ska visa att man minimerar risken för att använda ”ohållbar biomassa” genom att möta följande krav:

- Att det finns lagstiftning och kontrollsystem.
- Att skörden av biomassa skett i på lagligt sätt (diskussion om krav på ”tillstånd”).
- Att återväxt av skogen sker (återplantering).
- Att områden med höga naturvärden skyddas.
- Att effekter på mark och biodiversitet minimeras.
- Att skörden inte överskrider den långsiktiga produktionskapaciteten.

Krav på effektivitet - växthusgasreduktion

Krav på kraftvärme för nya
anläggningar, med vissa
undantag.

Förslaget var 80% från 2021
och 85% från 2026. Sänks
troligen till 70% resp. 75%.

Utgå från standardvärden, eller
göra egna beräkningar.

Fasta åkerbränslen får samma kriterier som grödebaserade biodrivmedel

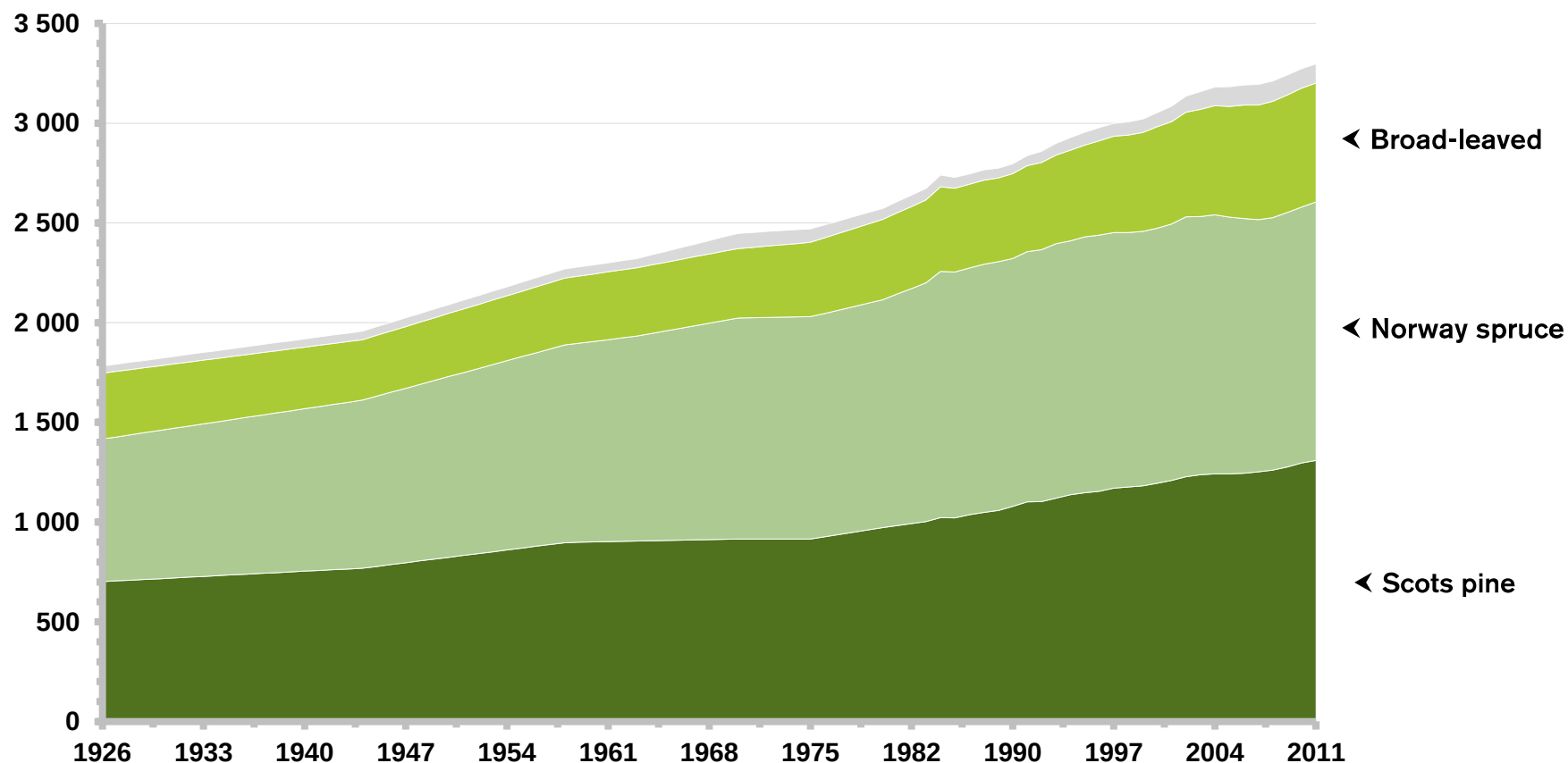
Gäller salix och poppel på
åkermark, halm, rörflen mm

Markkriterier för att
garantera att de inte tagits
från:

- . Avskogad mark
- . Skyddad mark, t ex
"gräsmark med hög
biodiversitet".
- . Nydikad torvmark

Växthusgasreduktion minst
60%

Långsiktighet: stående volym I svensk skog 1926–2011

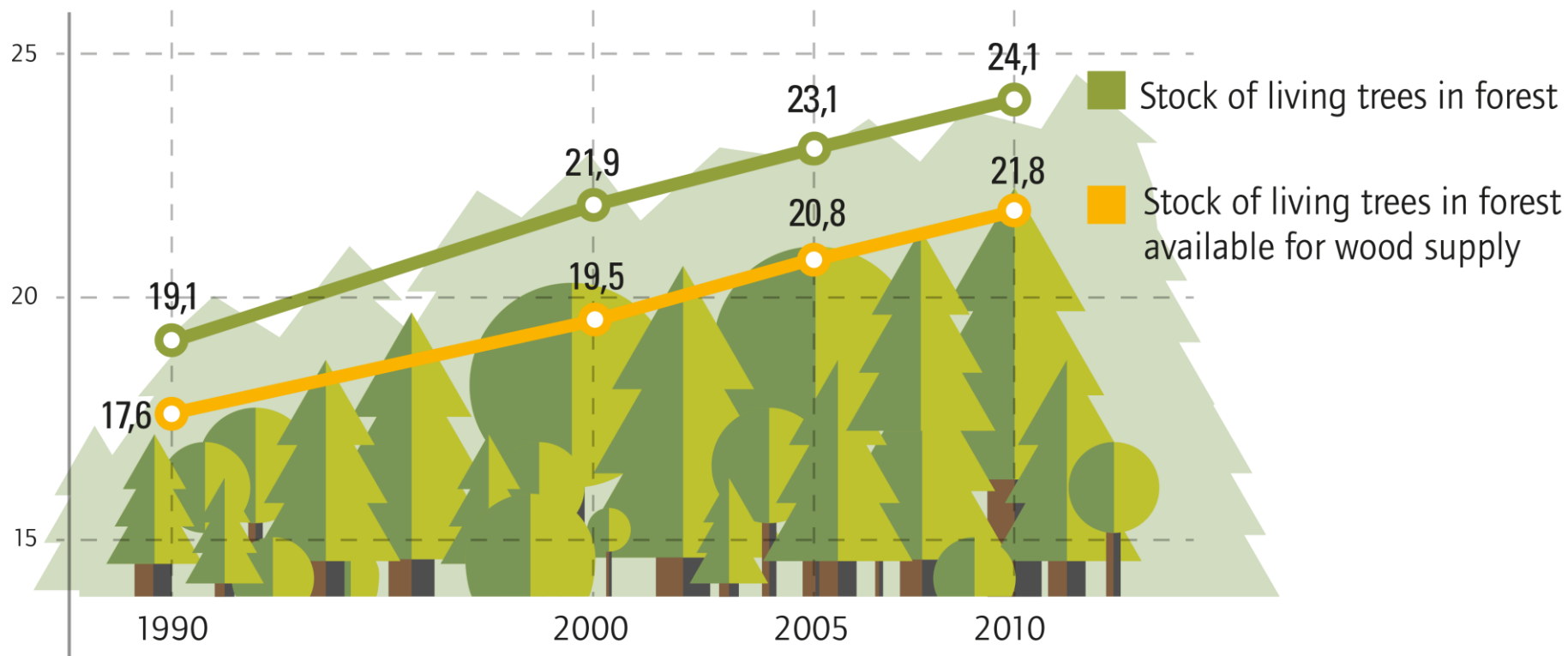

The total standing volume, and thus the amount of stored carbon, has doubled in Sweden's forests in the previous hundred years, thanks to reforestation and good forest management.

Source: Derived from official statistics from Swedish University of Agricultural Sciences, Swedish National Forest Inventory

Trend of standing volume in European forests

Forest in EU28 [billion of m³]

Source: AEBIOM, European Bioenergy Outlook 2014

Återstående stridsfråga – ”kaskadanvändning”

- Avfall och ”restprodukter” generellt undantaget från markvillkoren, men ska visa på klimatnytta.
- Krav i förhandlingarna på att införa råvarureglering enligt kaskadprincipen.
- Hänvisningar till avfallstrappan.
- Följden kan bli att energiproducenter måste visa att biomassan inte skulle kunna användas för att materialåtervinna och tillverka produkter.
- Liknar Träfiberlagen som avskaffades omkring 1990.
- Kan blir förödande för pelletsindustrin och värmeverken när det gäller spån och viss typ av flis. Kanske också för tallolja.

Sammanfattning - effekter för svenska el- och värmeproducenter:

- Rapportering om anläggningen är större än 20 MW tillfört bränsle.
- Visa ursprung för bränslet och göra riskvärdering. Svensk skogsvårdslag bör räcka för att visa att man klarar villkoren, dvs "låg risk".
- Visa att man klarar 70% GHG-reduktion.
- Sannolikt låg administrativ kostnad.

* Among thousands of bioenergy projects... conveniently ignored

Tack !

Kjell.andersson@svebio.se